Gehoorgangontsteking

Een gehoorgangontsteking is een ontsteking van de huid van de gehoorgang. Dit wordt ook wel een 'zwemmersoor' of 'otitis externa' genoemd.

Ongeveer 3 tot 10 procent van de KNO-patiënten bezoekt de KNO-arts met klachten van een gehoorgangontsteking. Vaak heeft een patiënt meerdere keren per jaar een gehoorgangontsteking. De ontsteking wordt meestal veroorzaakt door een bacterie, maar een schimmelinfectie is ook mogelijk.

Mensen met een smalle gehoorgang hebben vaker last van een gehoorgangontsteking.

Meer over een gehoorgangontsteking

Hieronder vindt u meer informatie over de gehoorgang en hoe een gehoorgangontsteking kan ontstaan.

Gehoorgang

Het oor bestaat uit het buitenoor, het middenoor en het binnenoor. De oorschelp en de gehoorgang vormen het buitenoor. De uitwendige gehoorgang loopt tot aan het trommelvlies en leidt het geluid hiernaartoe. Het is een licht gebogen kanaal, bekleed met huid. Bij volwassenen is de gehoorgang ongeveer 2,5 cm lang en circa 1 cm in doorsnede. Het trommelvlies scheidt het buitenoor van het middenoor.

In de huid van de gehoorgang bevinden zich 1.000 tot 2.000 klieren, die oorsmeer aanmaken. Dit zorgt ervoor dat de zuurgraad in het oor goed blijft en verzorgt daarmee de huid in de gehoorgang. Oorsmeer dient onder andere ter bescherming van het oor tegen vuil, stof en bacteriën en transporteert huidschilfers en vuil uit de gehoorgang naar buiten. De hoeveelheid oorsmeer kan per persoon en zelfs per oor verschillen.

Hoe kan een gehoorgangontsteking ontstaan?

Het oorsmeer, dat zuur en vettig is, beschermt de huid van de gehoorgang. Als de beschermende factoren, zoals oorsmeer en een intacte opperhuid, wegvallen, bestaat er een verhoogde kans op een gehoorgangontsteking.

De bekendste oorzaken van een gehoorgangontsteking zijn:

- **Zwemmen en baden**

Zwemmen en baden kunnen de vochtigheidsgraad in de gehoorgang verhogen en deze minder zuur maken, waardoor de kans op een ontsteking groter wordt. Een gehoorgangontsteking noemen we daarom ook wel een 'zwemmersoor'.

- **Oorpeuteren**

Bij het in de gehoorgang peuteren en het zelf reinigen met bijvoorbeeld een wattenstaafje of pen kunnen wondjes ontstaan. Het oorsmeer komt hierdoor ook dieper in de gehoorgang. Er kan zich dan een prop oorsmeer

vormen. In de broeierige ruimte achter deze prop ontstaat gemakkelijker een ontsteking.

- **Minder lucht in de gehoorgang**

Minder lucht in de gehoorgang kan aanleiding geven tot een ontsteking, bijvoorbeeld door langdurige afsluiting van de gehoorgang met een oordopje.

- **Haargroei**

Naarmate zich meer haren in het buitenste deel van de gehoorgang bevinden is de kans op een ontsteking groter. Haren verstoren het 'transport' van het oorsmeer, dat het oor beschermt tegen ontstekingen.

- **Cosmetische producten**

Cosmetische producten, zoals shampoo, zeep en haarspray kunnen de huid in de gehoorgang irriteren. Als de huid geïrriteerd raakt, is deze kwetsbaar en kan gemakkelijker een ontsteking ontstaan.

- **Allergische reacties**

Allergische reacties op koptelefoons, (oorstukjes van) hoortoestellen en oordruppels kunnen aanleiding geven tot krabben in de oren. Hierdoor ontstaan er kleine beschadigingen in de gehoorganghuid met verhoogde kans op een ontsteking.

- **Relatie met andere aandoeningen**

Huidziekte

Een gehoorgangontsteking kan deel uitmaken van een huidziekte, zoals eczeem, psoriasis of contactallergie. Bij deze aandoeningen staat jeuk op de voorgrond.

Diabetes

Bij het doornemen van uw ziektegeschiedenis vraagt de arts ook of u suikerziekte heeft. Bloedvatbeschadiging op basis van suikerziekte kan namelijk leiden tot plaatselijk verminderde doorbloeding, waardoor huid en kraakbeen kunnen worden aangetast. Tevens zorgt deze zelfde bloedvatbeschadiging ervoor dat behandeling met antibiotica en de afweerreactie van het lichaam minder efficiënt zijn.

Veroorzakers gehoorgangontsteking

Bacterie

Een gehoorgangontsteking wordt meestal veroorzaakt door bacteriën in combinatie met een beschadigde huid. Het betreft hierbij in een meerderheid van de gevallen de bacterie 'Pseudomonas aeruginosa'. In de helft van het aantal gevallen wordt de ontsteking door meerdere bacteriën tegelijk veroorzaakt.

Schimmel

Een schimmel komt vooral voor in een vochtig, warm klimaat. Vandaar dat in Nederland een schimmelinfectie van de gehoorgang vaker in de zomer wordt waargenomen. Het is dan warm en er wordt meer gezwommen, waardoor er water in de gehoorgang komt.

Symptomen

De klachten die ontstaan bij een gehoorgangontsteking verschillen per type ontsteking. We maken onderscheid tussen:

- een acute ontsteking;
- een chronische ontsteking en
- een ontsteking veroorzaakt door een schimmelinfectie.

Acute ontsteking

In de acute vorm van een gehoorgangontsteking heeft u veelal last van jeuk en pijn. De pijn kan dusdanig hevig zijn, dat u hierdoor niet kan slapen. Ook kunt u last hebben van een vol gevoel in het oor en een iets verminderd gehoor.

Bij onderzoek van de oorschelp en de ingang van de gehoorgang zien we:

- een rode, gezwollen huid van de gehoorgang; soms tot in de oorschelp met vernauwing van de gehoorgang, en/of
- een loopoor en korstvorming.

Bij een uitgebreide vorm van gehoorgangontsteking zullen ook koorts en zwelling
van de lymfeklieren rondom het oor en in de hals optreden. Door de zwelling of afscheiding kunt u tijdelijk minder goed horen.

Chronische ontsteking

Bij de chronische gehoorgangontsteking staat de pijn minder op de voorgrond, maar kunt u veel last hebben van aanhoudende jeuk. De huid kan droog en schilferig zijn, maar ook vochtig ('loopoor'). Bij een chronische ontsteking kan het afnemen van een kweek belangrijk zijn om de veroorzaker van de ontsteking op te sporen. Soms is het noodzakelijk eerst enige tijd *geen* antibioticumhoudende oordruppels te gebruiken voorafgaand aan een oorkweek.

Schimmelinfectie

In het geval van een schimmelinfectie, zien we een dikke uitvloed in de gehoorgang. De (KNO-)arts kan de schimmelinfectie vaak al bij inspectie van het oor herkennen door zwarte puntjes of witte 'watjes' te midden van de uitvloed. Ook een blauwgroene of gele verkleuring kan worden gezien, afhankelijk van de schimmelsoort.

Een schimmelinfectie kan ontstaan door langdurig gebruik van bepaalde oordruppels. Deze oordruppels verstoren de normale samenstelling van bacteriën in de gehoorgang. Er ontstaat hierdoor als het ware ruimte voor schimmels. Een oorkweek kan het vermoeden op een schimmelinfectie bevestigen.

Onderzoeken

Onderzoek van het oor

De (KNO-)arts stelt de diagnose 'gehoorgangontsteking' bijna altijd op basis van het klachtenpatroon en het

onderzoek van het oor.

Aanvullend onderzoek

In enkele gevallen zal aanvullend onderzoek nodig zijn in de vorm van:

- het afnemen van een kweek;
- het maken van röntgenfoto's of
- het doen van weefselonderzoek.

Allergieonderzoek

Bij verdenking van een contactallergie kan aanvullend allergieonderzoek door een huidarts gewenst zijn.

Behandelingen

In vrijwel alle gevallen beperkt een gehoorgangontsteking zich tot de huid van de gehoorgang en is de ontsteking eenvoudig te genezen met een plaatselijke (lokale) behandeling. Na 1 tot 2 weken zijn de klachten verdwenen.

Op onze pagina 'Gehoorgangontsteking behandelen (https://www.antoniusziekenhuis.nl/node/4370)' vindt u meer informatie over de behandeling van gehoorgangontsteking.

Expertise en ervaring

Ons team bestaat uit allround KNO-artsen. Elke specialist heeft ruime (academische) ervaring en één of meerdere aandachtsgebieden. Hierdoor kunnen we op alle gebieden goede zorg aanbieden.

Onze polikliniek behandelt ongeveer 17.000 nieuwe patiënten per jaar. Hiermee zijn we één van de grootste KNO-afdelingen in Nederland.

Wij bieden onze patiënten graag de beste en meest moderne behandelmethoden, waarbij kwaliteit en veiligheid voorop staan. Nieuwe technieken en ontwikkelingen worden snel geïntegreerd.

Gerelateerde informatie

Behandelingen & onderzoeken

- Gehoorgangontsteking (behandelingen) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/gehoorgangontsteking-behandelingen)

Specialismen

- KNO (https://www.antoniusziekenhuis.nl/kno)

Contact KNO	T 088 320 21 00